

ISSN 3041-1998
DOI: 10.61718/att

ADVANCED TOP TECHNOLOGY

Наукове електронне видання

- Освіта •
- Культура і мистецтво •
- Гуманітарні науки • Богослов'я •
- Соціальні та поведінкові науки • Журналістика •
- Управління та адміністрування • Право • Біологія •
- Природничі науки • Математика та статистика • Інформаційні технології •
- Механічна інженерія • Електрична інженерія • Автоматизація та приладобудування •
- Хімічна та біоінженерія • Електроніка та телекомунікації • Виробництво та технології •
- Архітектура та будівництво • Аграрні науки та продовольство •
- Ветеринарна медицина • Охорона здоров'я •
- Соціальна робота • Сфера обслуговування •
- Воєнні науки • Національна безпека •
- Цивільна безпека •
- Транспорт •

НОВИЙ КУРС • WWW.NEWROUTE.ORG.UA
НАНМ УКРАЇНИ • WWW.NEWROUTE.ORG.UA/NANMU
ISCU «PROTON GLOBAL» • WWW.NEWROUTE.ORG.UA/PROTON

ISSN 3041-1998 (online)
DOI: 10.61718/att

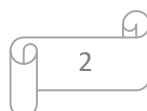
ADVANCED TOP TECHNOLOGY

Науковий журнал

Електронне видання

2025 • № 15

- Освіта • Фізична культура • Спорт •
- Культура • Мистецтво • Журналістика •
- Гуманітарні та соціальні науки • Бізнес • Адміністрування •
- Право • Готельно-ресторанна справа • Туризм • Рекреація •
- Транспорт • Безпека • Інженерія • Математика • Виробництво •
- Будівництво • Природничі науки • Сільське господарство •
- Охорона здоров'я • Соціальне забезпечення •

ADVANCED TOP TECHNOLOGY

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Засновано 2024 року. Журнал є електронним мультидисциплінарним періодичним науковим виданням. Міжнародний стандартний номер періодичного видання ISSN 3041-1998 (online). Свідчення про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8013 від 22.11.2023. Зареєстровано у глобальному реєстрі видавців Global Register of Publishers. Видання отримує власний DOI. Видавництво зареєстровано у Crossref із власним префіксом 10.61718. Засновник та видавець: Соціально-гуманітарна науково-творча майстерня «Новий курс» (рік заснування – 1989) є науковою установою. Контент розміщується в базі даних інформаційного ресурсу «Наукова періодика України», в пошуковій системі наукових публікацій «Google Scholar», в репозитарії на сайті засновника. Індується за показниками h-індексу (Google Scholar), i10-індексу (Google Scholar). Включено до каталогу наукових ресурсів відкритого доступу ROAD, до академічної бази даних ResearchBid, до бази наукових публікацій Google Scholar, до каталогу наукової періодики України з питань освіти, педагогічної, психологічної та соціальних наук Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського Національної академії педагогічних наук України, до реєстру наукових видань України державної наукової установи України «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації». Публікація у виданні є науковою працею, яка опублікована у вітчизняному електронному науковому періодичному виданні та підтверджує апробацію наукових досліджень автора. У науковому періодичному виданні можуть бути розміщені наукові повідомлення про розробки та праці, в т. ч. інформація про підготовку кваліфікаційних (дипломних) робіт, дисертаційних досліджень, творчих мистецьких проєктів тощо. Наукове періодичне видання не входить до переліку фахових видань України. Наукове періодичне видання є мультидисциплінарним науковим виданням. У виданні розміщуються наукові публікації за повним переліком галузей знань. Автори несуть відповідальність за зміст (авторство та самостійність досліджень), точність та достовірність викладеного матеріалу. Редакція може не поділяти точку зору авторів. Наукові публікації оприлюднюються в рамках проведення науково-практичної конференції «Новітні технології сучасного суспільства». Розміщення публікації автора у науковому періодичному виданні є підтвердженням участі автора у конференції. За результатами проведення конференції та оприлюднення рукописів, автори отримують електронний сертифікат (30 годин – 1 ECTS credits). Сертифікати оприлюднюються на сайті видавця (згідно Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800).

Редакційна колегія:

Кучин Сергій Павлович, головний редактор, доктор економічних наук, професор, академік Національної академії наук вищої освіти України
Акішніна Ірина Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент
Березовська-Чміль Олена Борисівна, кандидат політичних наук, доцент
Внукова Ольга Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент
Гетьман Ірина Анатоліївна, кандидат технічних наук, доцент
Гришко Світлана Вікторівна, кандидат географічних наук, доцент
Доброєр Наталія Вікторівна, кандидат культурології, доцент
Дубовик Наталія Анатоліївна, кандидат політичних наук, доцент
Єрошенко Олена Віталіївна, кандидат мистецтвознавства, доцент
Калініна Ольга Сергіївна, кандидат культурології
Карпинський Борис Андрійович, доктор економічних наук, професор
Кислюк Любов Вікторівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент
Кожедуб Олена Василівна, кандидат соціологічних наук, доцент
Коробчук Людмила Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент
Кучин Павло Захарович, заслужений артист України
Кучина Тетяна Ігорівна, відповідальний секретар, магістр з маркетингу
Мікртіян Оксана Альбертівна, доктор педагогічних наук, професор
Пашкова Надія Ігорівна, кандидат філологічних наук, доцент
Підлісна Ольга Вікторівна, кандидат мистецтвознавства, доцент
П'ятакова Галина Павлівна, доктор педагогічних наук, професор
Рассомахіна Ольга Андріївна, кандидат юридичних наук, доцент
Сафонова Наталія Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент
Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент
Сторож Олена Василівна, кандидат психологічних наук, доцент
Тарасюк Лариса Сергіївна, доктор філософських наук, професор
Федоренко Микола Олександрович, кандидат філософських наук, доцент
Харченко Артем Вікторович, кандидат історичних наук, доцент
Хожило Ірина Іванівна, доктор наук з державного управління, кандидат медичних наук
Ціватий Вячеслав Григорович, кандидат історичних наук, доцент, заслужений працівник освіти України
Шевчук Інна Володимирівна, доктор наук з державного управління, професор
Шептуха Олена Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент
Штулер Ірина Юріївна, доктор економічних наук, професор

Advanced top technology: електрон. наук. журн. – № 15. – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2025. – 71 с.

УДК 001 • ISSN 3041-1998 (online) • DOI: 10.61718/att

Опубліковано на основі ліцензії Creative Commons Attribution License

© СГ НТМ «Новий курс», 2025

© Автори, 2025

21-23 листопада 2025 року

ТЕМАТИКА КОНФЕРЕНЦІЇ

Освіта, фізична культура і спорт
Культура, мистецтво
Гуманітарні науки
Соціальні науки
Журналістика та інформація
Бізнес, адміністрування та право
Природничі науки
Математика та статистика
Інформаційні технології
Інженерія, виробництво та будівництво
Сільське, лісове господарство
Ветеринарна медицина
Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Готельно-ресторанна справа
Транспорт, туризм та рекреація
Безпека, правоохоронна діяльність та оборона

ОРГАНІЗАТОРИ

- Національна академія наук і мистецтв України
- Соціально-гуманітарна науково-творча майстерня «Новий курс»
- Науковий журнал «Advanced top technology»
- Творча майстерня «Новий театр»™
- International Scientific-creative Unit «Proton Global»

www.newroute.org.ua/conf

ПРО КОНФЕРЕНЦІЮ

За результатами проведення конференції та оприлюднення рукописів, учасники отримують електронний сертифікат (до 30 годин – до 1 ECTS credits). Сертифікати оприлюднюються на сайті видавця (згідно Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800). За результатами проведення конференції оприлюднюється наукове періодичне видання. Розміщення публікації автора у виданні є підтвердженням участі автора у конференції. Публікація у виданні є науковою працею, яка опублікована у вітчизняному електронному науковому періодичному виданні та підтверджує апробацію наукових досліджень автора.

- © Національна академія наук і мистецтв України, 2025
- © Соціально-гуманітарна науково-творча майстерня «Новий курс», 2025
- © Науковий журнал «Advanced top technology»
- © Творча майстерня «Новий театр»™, 2025
- © International Scientific-creative Unit «Proton Global», 2025

ЗМІСТ

	Стор.
Освіта, культура та мистецтво, гуманітарні та соціальні науки, журналістика та інформація	... 7
<i>Рублевська Наталія Володимирівна, Ткачук Анна Олександрівна</i> КОЛОРИСТИЧНІ ТРАДИЦІЇ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА ЯК ОСНОВА ВІЗУАЛЬНОЇ МОВИ ДИЗАЙНУ	... 7
<i>Левченко Олена Вікторівна</i> ГЕЙМІФІКАЦІЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІГОР У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	... 8
<i>П'єх Роман Михайлович, Попович Валерія Вадимівна</i> РИСУНОК ЯК ФОРМА ЕМОЦІЙНОЇ ВИРАЗНОСТІ ВІЗУАЛЬНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ	... 10
<i>Левецька Юлія Ігорівна</i> РОЛЬ МЕТОДИСТА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	... 11
<i>Фаєвська Тамара Вікторівна, Савицька Віта Володимирівна</i> ВИКОРИСТАННЯ ПРИЙОМІВ ГЕКСАГОНАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ЗАДЛЯ ОБ'ЄКТИВНОГО АНАЛІЗУ НАВЧАЛЬНОГО КОНТЕНТУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	... 12
<i>Вагерич Василь Васильович</i> АРХЕТИПИ ТА МІФОЛОГІЯ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО КОЛАПСУ У ВІДЕОГРІ «NIEK: AUTOMATA» ЯК КУЛЬТУРОТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ДИГІТАЛЬНОГО ПРОСТОРУ	... 14
<i>Мончинська Ірина Віталіївна</i> МЕХАНІЗМИ ЕМОЦІЙНОЇ РЕАКЦІЇ НА СТРЕС У ВОЄННИЙ ЧАС ТА МЕТОДИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ	... 16
<i>Токарева Тетяна Станіславівна</i> АНГЛІЙСЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	... 19
<i>Танана Світлана Михайлівна, Кубай Наталя Михайлівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ	... 21
<i>Мельник Микола Іванович</i> ДИТЯЧИЙ ПТСР В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ: СУТЬ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ	... 25
<i>Соколова Наталія Дмитрівна, Довбенко Тетяна Володимирівна</i> ГЕНЕЗА СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ В УКРАЇНІ НАПРИКІНЦІ ХІХ - НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ	... 26
<i>Зарицька Катерина Миколаївна</i> СТОРИТЕЛІНГ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ	... 28
<i>Грек Юлія Олександрівна</i> СПІВСТАВЛЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ОЦІННИХ НЕОЛОГІЗМІВ У СУЧАСНОМУ МЕДІА-ДИСКУРСІ	... 30
<i>Новосьолова Ірина Володимирівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ ТЕОРЕТИЧНОГО ЦИКЛУ У МИСТЕЦЬКИХ ШКОЛАХ В УМОВАХ ДОВГОТРИВАЛОГО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ДИСЦИПЛІНИ «БЕСІДИ ПРО МИСТЕЦТВО»)	... 32
<i>Мацюк Галина Ростиславівна, Янів Соломія Петрівна, Мацюк Софія Олександрівна</i> РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	34
Бізнес, адміністрування та право, безпека та оборона, транспорт та послуги	... 36
<i>Кузякова Юлія Сергіївна, Кабанова Олександра Григорівна</i> ВІДМІННОСТІ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДОГОВОРІВ ВІД ГОСПОДАРСЬКИХ В УМОВАХ ПРАВОВОЇ РЕФОРМИ	... 36
<i>Літвак Ігор Вячеславович</i> ПОВЕДІНКА ТА БЕЗПЕКА ПІД ЧАС АВАРІЙ НА ТРАНСПОРТІ. ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ ТА ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС АВАРІЙ	... 38

Проте, залежно від тяжкості травми, її наслідки можуть проявлятися по-різному, і не завжди звичайна психологічна підтримка найближчого оточення може вирішити цю проблему. В такому разі, важливо не гаючи часу пропрацювати травму у спеціаліста. На даний момент вагому роль відіграють як тривалі заняття з дітьми де враховуються вікові особливості розвитку, так і нетривалі сеанси. Зокрема до останніх відноситься такий метод як кризова інтервенція. Для цього методу вже необхідно залучати кваліфікованого спеціаліста. Ця процедура за своєю методикою відноситься до короткотривалих методів. Сутність полягає у роботі з сильними емоціями, які є реакцією на конкретну травматичну ситуацію [1, с. 28].

Висновки. Дитячий посттравматичний стресовий розлад є в умовах воєнного стану є ключовою проблемою при розгляді питання розвитку особистості в державі яка перебуває в стані війни. Вимушені соціальні трансформації і травмивні події відверто впливають на всі сфери життя дитини – емоційну, когнітивну, соціальну та поведінкову. Зокрема в дитини виникає відчуття страху, посилюється тривожність на фоні емоційного виснаження. Це в свою чергу може привести в подальшому до стану глибокої депресії. Досвід сучасних українських психологів і міжнародної практики доводить: своєчасна діагностика, професійна психотерапевтична підтримка, участь сім'ї у процесі відновлення та створення стабільного соціального середовища здатні суттєво зменшити наслідки травми. Формування безпечного, передбачуваного середовища та доступності психологічної допомоги є ключовими умовами для відновлення психоемоційного здоров'я дітей і запобігання довготривалим наслідкам війни для майбутнього покоління України.

Джерела.

1. Дрок М. О. Напрямки подолання ПТСР у дітей, які постраждали або стали свідками війни / Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару (ДДУВС, 29.04.2022). с. 27-28.
2. Зливков В., Лукомська С., Євдокимова Н., Ліпінська С. Діти і війна: монографія. Київ.-Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2023. 221 с
3. Пілотне дослідження добробуту дітей в Україні, ініційоване Фондом Олени Зеленської «Індекс майбутнього». URL: <https://drive.google.com/file/d/1Z0OBAOgWc4XiWNPZa1ooSITEkc3vy7DN/view>
4. Посттравматичний стресовий розлад у дитини – як допомогти. URL: <https://moz.gov.ua/uk/posttravmatichnij-stresovij-rozlad-u-ditini-%E2%80%93-jak-dopomogti->
5. Що треба знати про посттравматичний стресовий розлад (ПТСР): інформація для батьків. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/stories/about-post-traumatic-stress-disorder>
6. Що треба знати про посттравматичний стресовий розлад. URL: <https://moz.gov.ua/uk/scho-treba-znati-pro-posttravmatichnij-stresovij-rozlad>

УДК 796.011.1(477)

Соколова Наталія Дмитрівна

Кандидат історичних наук, доцентка

ORCID: 0000-0002-5393-8567

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Довбенко Тетяна Володимирівна

ORCID: 0000-0002-6715-2899

Національний університет фізичного виховання і спорту України

ГЕНЕЗА СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ В УКРАЇНІ НАПРИКІНЦІ ХІХ - НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ

Наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. історія фізичного виховання в Україні демонструє складний і суперечливий процес, що супроводжувався ідеологічними суперечностями, пошуком ефективних моделей та інституційною трансформацією. Фізичне виховання вивчається у розрізі й на перетині різних наукових галузей: педагогіки, соціології, етнопедогогіки, права, медицини, історії, культурології тощо. Це ускладнює аналіз наукової спадщини, яка нерівномірно представляє розвиток фізичного виховання в окремих регіонах України. Значні труднощі пов'язані з науковим інструментарієм, який, з одного боку, відповідає сучасним поняттям «фізична культура», «фізичне виховання», «фізкультурно-спортивна робота», а з іншого – зобов'язує зважати на термінологічні традиції, що побутували у науково-методичній літературі на західноукраїнських теренах у минулому.

Проблематика генези фізичного виховання в Україні кінця ХІХ – початку ХХ століття є ключовою для розуміння становлення сучасної спортивної системи та її правових засад. Саме цього періоду формується українська національна ідентичність, зростає роль громадських інституцій та об'єднань, що використовували фізичну культуру як інструмент зміцнення нації, виховання молоді та підготовки до участі у державотворчих процесах. Осмислення історико-правових передумов розвитку спорту дозволяє виявити закономірності, актуальні для вдосконалення сучасної політики України у сфері фізичної культури, що особливо важливо в

умовах сучасних викликів – воєнного стану, реформування галузі та інтеграції до європейського простору освіти і спорту.

Дослідження розвитку фізичного виховання в Україні цього періоду представлено у працях таких науковців, як О. А. Євтушенко, М. М. Галайко, В. М. Кулаковський та інші. Вони вивчали діяльність спортивно-гімнастичних товариств, роль національно-визвольного руху у спортивній сфері та педагогічні аспекти фізичної підготовки. Сучасні підходи до реконструкції спортивного руху кінця XIX – початку XX ст. сформовані на основі архівних матеріалів, аналізу статутів товариств, імперських правових актів та культурних джерел. Водночас, комплексний історико-правовий аналіз, що охоплює вплив законодавства Російської та Австро-Угорської імперій на розвиток спорту в різних регіонах України, залишається недостатньо висвітленим. Необхідним є більш глибоке дослідження правових рамок, в яких функціонували перші спортивні організації.

Наприкінці XIX століття українські землі залишалися політично та адміністративно розділеними між Російською та Австро-Угорською імперіями, що безпосередньо вплинуло на темпи та форми розвитку фізичного виховання [1]. Регіональна неоднорідність, спричинена перебуванням України у складі двох імперій, визначила різні траєкторії розвитку: якщо у Наддніпрянській Україні імперська політика створювала суттєві обмеження для громадських спортивних ініціатив, то у Галичині й Буковині саме сприятливе правове середовище стало підґрунтям для формування національно зорієнтованих спортивно-гімнастичних товариств.

У Наддніпрянській Україні запровадження гімнастики в освітніх закладах здійснювалося в межах імперської освітньої політики, а громадські ініціативи залишалися обмеженими через цензурні та адміністративні вимоги. Натомість у Галичині та Буковині, де діяли ліберальні закони, фізична культура інтегрувалася у національно-визвольний рух і стала важливою частиною українського громадського життя [3; 8].

Розуміння цих відмінних суспільно-політичних умов дозволяє перейти до аналізу правового поля, яке визначало можливості розвитку спортивних організацій, формувало правила їхнього функціонування та задавало правові межі для українських ініціатив.

У Російській імперії спортивні гуртки та клуби створювалися на основі статутів, що вимагали обов'язкового затвердження губернаторів або міністерських установ. Цензурні обмеження та підозра до національних рухів стримували поширення українських спортивних товариств [2]. Правове регулювання фізичного виховання здійснювалося переважно через освітні нормативи, зокрема «Правила про викладання гімнастики», що передбачали введення фізичних вправ у навчальний процес.

У Австро-Угорщині правове середовище було суттєво сприятливішим: закон про свободу об'єднань 1867 р. дозволяв реєструвати товариства з мінімальними бюрократичними перепонами [7]. Це стало основою для активного розвитку українських спортивно-гімнастичних організацій.

Правові рамки не лише визначали формальні умови діяльності громадських спортивних структур, а й створювали або обмежували простір для самоорганізації українців. Саме тому логічно звернутися до аналізу тих організацій, які стали ключовими агентами розвитку фізичної культури в Україні.

Одним із найпотужніших чинників поширення фізичної культури стали українські спортивно-гімнастичні товариства:

- «Сокіл» (Львів, 1894) виступив осередком фізичного, морального та національно-патріотичного виховання; його діяльність мала чітко виражений ідеологічний і суспільний вимір [3; 6].

«Січ», створена К. Трильовським у 1900 р., орієнтувалася на широкі народні маси та поєднувала фізичні вправи з військово-прикладною та громадською підготовкою [4]. Діяльність організацій «Сокіл», «Січ» та інших громадських об'єднань стала не лише каталізатором популяризації фізичної активності серед населення, а й важливим елементом українського націєтворення, сприяючи консолідації суспільства та формуванню ідеалів державності.

- У Наддніпрянщині діяльність спортивних клубів була більш фрагментарною, часто зосередженою на окремих видах спорту (велоспорт, футбол, легка атлетика) і менш пов'язаною з національним відродженням [5].

Проте, розвиток спортивних товариств залишався би неповним без відповідного науково-педагогічного підґрунтя. Саме тому важливо проаналізувати, як формувалися методичні, освітні та наукові засади фізичного виховання у зазначений період.

На межі XIX-XX ст. зростає увага педагогів, науковців та громадських діячів до методичного забезпечення фізичної підготовки. Іван Боберський став ключовою фігурою українського тіловиховання, розробив власну систему вправ та перші україномовні спортивні підручники, адаптовані до національних умов [6]. Зростає кількість методичних посібників та перекладів європейської спортивної літератури, що сприяло формуванню професійної культури інструкторів та тренерів [8].

Таким чином, сукупність історичних чинників, правових умов, громадської активності та науково-педагогічних здобутків створила підґрунтя для становлення української системи фізичного виховання, яка у подальшому відіграла важливу роль у формуванні національної ідентичності та державотворчих процесів.

Проведене дослідження дає змогу стверджувати, що становлення системи фізичного виховання та спорту на українських землях наприкінці XIX – на початку XX століття було зумовлене взаємодією різних соціально-політичних, правових та культурних чинників. Паралельно зі зміцненням громадських структур відбувався розвиток науково-педагогічних підходів до фізичного виховання, що засвідчило поступову еволюцію цієї сфери від аматорських практик до формування цілісних методичних систем. Інтелектуальна спадщина того часу – праці Івана Боберського та інших діячів – започаткувала традицію наукового осмислення фізичної культури як важливої складової освітнього та суспільного життя.

Узагальнення зібраних фактів дає підстави говорити про те, що описаний історичний період став фундаментом для формування української моделі фізичного виховання, яка увібрала в себе як європейські тенденції, так і власні національні пріоритети. Досвід громадських спортивних рухів, їхня організаційна та виховна роль, а також напрацьовані тогочасні педагогічні практики залишаються актуальними й у сучасних умовах, коли фізична культура знову набуває стратегічного значення для зміцнення національної безпеки, здоров'я та соціальної згуртованості українського суспільства.

Джерела.

1. Свтушенко О. А. Становлення і розвиток фізичної культури на Слобожанщині (кінець XIX - початок XX століття) // *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. – 2011. – № 10. – С. 45-49.
2. Коваленко В. В. Історико-правові засади становлення фізичної культури і спорту в Україні // *Право і безпека*. – 2013. – № 4. – С. 132-136.
3. Кулаковський В. М. Спортивно-гімнастичний рух на західноукраїнських землях кінця XIX – початку XX ст. // *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15*. – 2017. – Вип. 9. – С. 131-136.
4. Трильовський К. М. *Спогади*. – Львів: Каменяр, 1999. – 420 с.
5. Хархун В. А. Розвиток фізичного виховання в освітніх закладах Наддніпрянської України (друга половина XIX – початок XX ст.) // *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. – 2018. – Вип. 60. – С. 137-142.
6. Bobersky I. *Ukrainske tylovyhovannia*. – Lviv : Nakladom "Sokola", 1911. – 112 p.
7. Wingfield N. M. The Politics of Gymnastics in Austria-Hungary // *Journal of Sport History*. – 2014. – Vol. 41, No. 2. – P. 183-202.
8. Rosenberg E. *Empire, Body and Nation: Sport and Identity in Central Europe*. – Cambridge: Cambridge University Press, 2020. – 360 p.
9. Polish Sokol Archives. *Documents on Slavic Gymnastic Movements, 1880-1914*. – Warsaw: National Polish Archive, 2015. – 248 p.

УДК 378.147

Заріцька Катерина Миколаївна

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Науковий керівник: Васильєва Надія Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент,

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

СТОРИТЕЛІНГ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ

У представленій праці розглядається поняття сторітелінгу як сучасної педагогічної технології. Визначено його вплив на розвиток когнітивних та емоційних сфер людини. Запропоновано структурні елементи саме навчальної історії, та наведено приклади застосування цього методу у навчанні дітей молодшого шкільного віку. Визначено, що сторітелінг сприяє формуванню мотивації, розвитку мовленнєвої компетентності, креативності, критичного мислення учнів. Ключові слова: сторітелінг, педагогічні технології, наратив, навчання, мотивація, когнітивний розвиток.

У сучасному світі цифрового та інформаційного впливу спілкування, перенесене у віртуальний простір, втратило свою первісну глибину. І тепер його мистецтву доводиться вчитися заново. Перед педагогом постають нові виклики пошуку ефективних підходів у взаємодії з учнями. Сторітелінг один з найцікавіших та найефективніших методів сучасного навчання, що поєднує найдавніший спосіб передачі знань із завданнями сучасної школи.

За спостереженнями К. Гейвена, сторітелінг існував задовго до появи писемності. Протягом тисячоліть цей метод залишався основним способом поширення знань, досвіду та цінностей. Психологи підкреслюють, що інформація, яка не набуває форми історії, значною мірою не закріплюється у довготривалій пам'яті. Саме тому сторітелінг дедалі активніше розглядається як універсальний інструмент у різних сферах діяльності (менеджменті, рекламі, бізнесі), а також в освіті. Серед сучасних методів, які забезпечують активне включення школярів у пізнавальний процес, *сторітелінг* заслуговує особливої уваги.